

WLOOR

Wijs beleid door overleg

**Eindtermen.
Omkijken en vooruitzien.**

**Enkele inzichten uit de vorige
seminaries**

6 elementen

- Functies van eindtermen
- Verhouding ET – LP – didactiek
- Nieuwe puzzelstukjes in het ET-verhaal
- Waarde advies van de Vlor
- Spanningsvelden. Waar denken we best nog even over na ?
- Welke benaderingen uit het SO kunnen relevant zijn voor het BAO ?

Eindtermen passen in een vernieuwd stelsel van kwaliteitstoezicht / kwaliteitszorg / kwaliteitsverbetering

Eindtermen moeten worden gedacht vanuit de functies die ze bekleden in het onderwijssysteem (Simons).

Concept van eindtermen paste in een de hertekening van het onderwijsbeleid nadat onderwijs een Vlaamse bevoegdheid werd (1989-1991),

Nieuw stelsel van kwaliteitsbewaking onderwijs / roep naar verantwoording voor onderwijsmiddelen

Kwaliteitsdriehoek

P. Michielsens

**Eindtermen als instrument voor
kwaliteitstoezicht ?**

**Eindtermen als instrument voor
kwaliteitszorg ?**

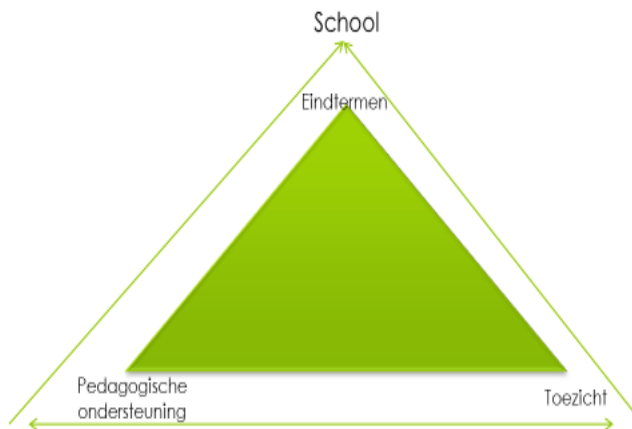
**Eindtermen als instrument voor
kwaliteitsverbetering ?**

M. Simons

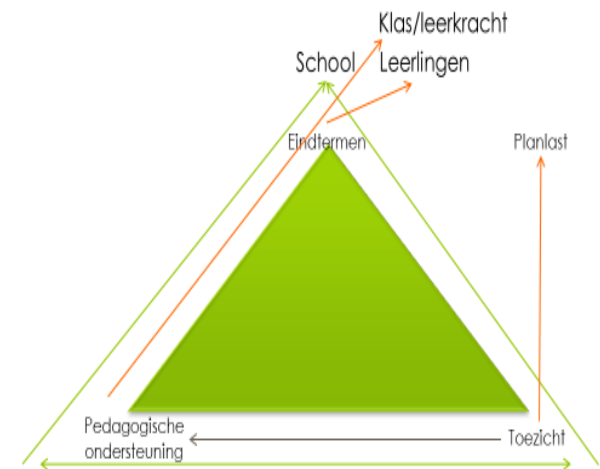
Kwaliteitsdriehoek onder druk ?

Evolutie

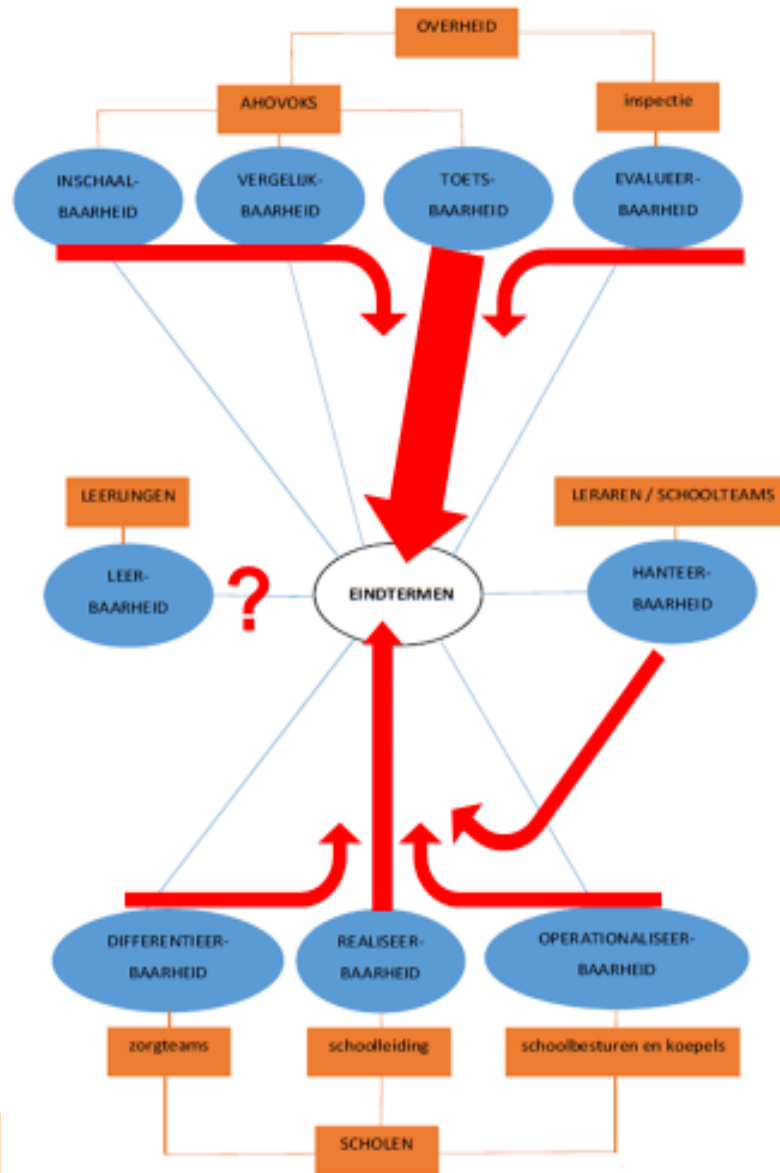
2002: Kwaliteitsdriehoek

2020: Kwaliteitsdriehoek

Nieuw krachtenveld?

MOGELIJKHEIDSVORMINGEN	MANDAATVORMINGEN
- Logarot- Grondwetelijkheid	- Repreterent- Financiering- Volgerijheid- Professionaliteit

Achterliggende concepten beleidsnota min. Weyts

Debat excellentie

Debat gevalideerde, genormeerde en gestandaardiseerde
toetsen

Samenspel tussen ET, LP en didactiek verschuift ?

- Samenhang LP – ET
 - Decreet 1991

ET'en schaden nergens autonomie van schoolbesturen om leerplannen uit te werken. Schoolbesturen kunnen op autonome wijze verdere uitwerking of verdieping of uitbreiding aan ET'en geven. De verhouding tussen ET'en en opvoedingsprojecten zal in de leerplannen een balans in evenwicht moeten zijn.

- Kaderdecreet

Het schoolbestuur ontwikkelt in omvang beperkte leerplannen die voldoende ruimte laten voor de inbreng van scholen, leraren, lerarenteams of leerlingen en waarin de ET'en letterlijk moeten worden opgenomen

- Doorlichting inspectie : eindtermen of leerplannen ?
- Taxonomie = didactische element ?

Nieuwe puzzelstukjes verschillend statuut ET

ONDERWIJSDOELEN 2.0

- Onderwijsdoelen
 - Basisgeletterdheid
 - 'Gewone' eindtermen
 - Eindtermen mbt bepaalde *attitudes*
 - Uitbreidingsdoelen Nederlands
- Curriculumdossiers en leerplannen
- Afwijkingsmogelijkheid
- Interlevensbeschouwelijke competenties
+ mensenrechten

ET en pedagogische vrijheid

- Impact van strakker beleid voor huisonderwijs neemt alternatief weg;
- Belang van afwijkingsprocedure;
 - Afwijkingsprocedure geldt niet voor basisgeletterdheid (echte minima ?)
- Wat zal de impact zijn van uitbreidingsdoelen ? Welke populatie ?

Rol Vlor in totstandkoming eindtermen

- Werken aan consensus

Of

- Nood aan plaatsen om principiële debat te voeren – verschillen in visie (Simons)
- Einde van proces biedt nieuwe kansen (Willems)
 - Meer ruimte voor diversiteit aan meningen (vrijheid van meningsuiting wordt groter)
 - In die zin verschil maken met ontwikkelcommissies en valideringscommissie
 - Inzet van bepaalde elementen en verschil in benaderingen duidelijk maken ten behoeve van het parlement;

Spanningsvelden (1)

verschuivingen in kwaliteitsbeleid overheid:

- toetsbaarheid – realiseerbaarheid
- versterking of verengen van begrip kwaliteit
- overheid omschrijft haar rol anders – rollen van andere spelers ?
- leerplannen – eindtermen staan in andere verhouding

Impact nieuwe ET op andere actoren dan de school als organisatie :

- Leerlingen (individueel te bereiken doelen)
- Haalbaarheid voor leerlingen in termen van leerbaarheid / studeerbaarheid (cfr. 2de en 3de graad SO)
- Blijft handelen van leerkrachten buiten schot ?

Spanningsvelden (2)

Complexiteit van het stelsel

- Hanteerbaarheid voor leerkrachten
- Samenhang met leerplannen

Hoe verhoudt het debat over excellentie zich tot de rol van de eindtermen ?

- Eindtermen als minima of niet meer ?

Hoe verhoudt het debat over eindtermen zich tot het debat over toetsbaarheid ?

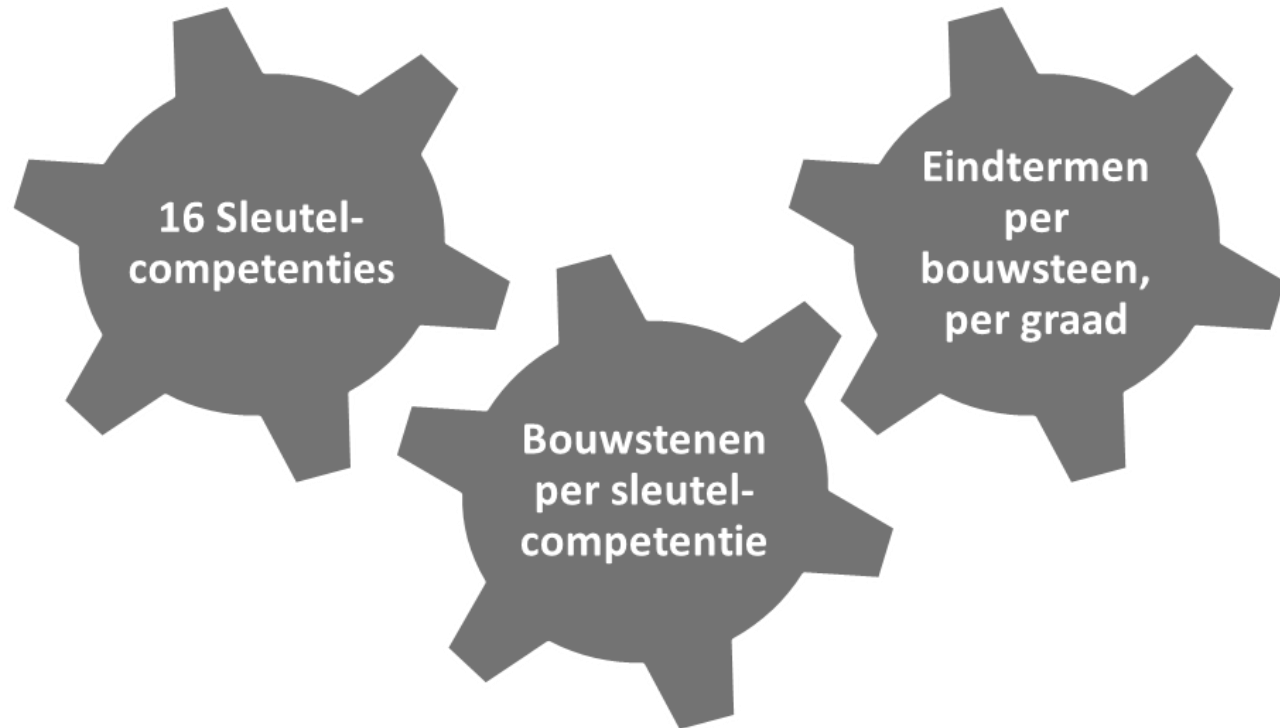
- Behoort taxonomie tot het didactische ?

**Welke elementen uit toelichtingen SO
zijn misschien relevant voor
basisonderwijs ?**

structureerende elementen

**gemeenschappelijk (eerste graad –
2de en 3de graad)**

sleutelcompetenties : kader voor BV eerste, tweede en derde graad

Transversale eindtermen

in samenhang met andere sleutelcompetenties
(Voor alle finaliteiten hetzelfde)

Inhoudelijke eindtermen

de transversale ET maken hier integraal deel van uit
(Verschillend per finaliteit)

Mix van transversale en inhoudelijke eindtermen

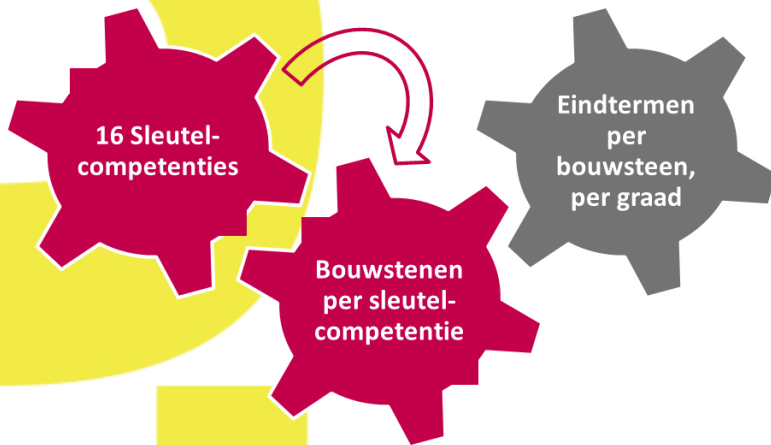

16 Sleutel-competenties

Eindtermen per bouwsteen, per graad

Bouwstenen per sleutel-competentie

rol van bouwstenen

BOUWSTENEN

- Inhoudelijke richting over de graden heen
- Generiek geformuleerd
- Zorgen voor consistentie en coherentie over de graden heen
- Niet decretaal verankerd

manier van formuleren

Competentiegerichte formulering met **evalueerbaar** handelingswerkwoord

16 Sleutel-competenties

Bouwstenen per sleutel-competentie

Eindtermen per bouwsteen, per graad

Noodzakelijke kennis* om de eindterm te bereiken

Dimensie van de eindterm

Beheersingsniveau per dimensie

Feitenkennis

Cognitieve dimensie

Onthouden

Begrijpen

Toepassen

Analyseren

Evalueren

Creëren

Conceptuele kennis

Psychomotorische dimensie

Open staan voor opvattingen, gedrag, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën

Reageren op opvattingen, gedrag, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën

Voorkeur tonen voor opvattingen, gedrag, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën

Handelen vanuit een persoonlijk kader waarin voorkeuren voor waarden, opvattingen, ... geïnternaliseerd zijn, maar waarbij nog aandacht nodig is voor de balans tussen de conflicterende aspecten

Consistent en authentiek handelen vanuit een geïnternaliseerd en persoonlijk kader

Procedurale kennis

Een vaardigheid observeren en nadoen

Een vaardigheid uitvoeren na instructie of uit het geheugen

Een vaardigheid zelfstandig uitvoeren

Een vaardigheid in een andere vorm toepassen en integreren met andere kennis en vaardigheden

Een vaardigheid, in combinatie met andere vaardigheden, natuurlijk en automatisch toepassen

Metacognitieve kennis

Affectieve dimensie

**REALISATIE-
VEPLICHTING**
(UITGEZONDERD ATTITUDES)